

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-09- Nr. (6.1E-02)-
Į 2020-07-29 Nr. S-3317

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 924 „Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas taip pat teikiamas vykdant Ministro Pirmininko 2020 m. liepos 29 d pavedimą Nr. S-3317.

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant:

- Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos¹ 3 straipsnį, kuriame nustatoma pareiga valstybėms narėms užtikrinti ankstyvojo perspėjimo priemonių su finansiniais sunkumais susiduriantiems verslo subjektams sukūrimą, ir 29 straipsnį, kuriame nustatoma, kokius duomenis apie fizinių ir juridinių asmenų nemokumo procesus bei jų teikimą Europos Komisijai renka valstybės narės.

- COVID-19 valdymo strategijos įgyvendinimo priemonių plano² 4.10 priemonės „Teisinio reguliavimo ir teisėkūros tobulinimas“ 4.10.2 veiksmą „pateikti Vyriausybei alternatyvius pasiūlymus dėl ankstyvojo įspėjimo finansinių sunkumų patiriantiems verslo subjektams, siekiant išvengti jų nemokumo, sistemos sukūrimo ir teisinio reguliavimo tobulinimo“. Už šio veiksmo įgyvendinimą atsakingos institucijos – Finansų ministerija ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Pagal Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 3 straipsnį valstybėms narėms nustatyta pareiga užtikrinti, kad su finansiniais sunkumais susiduriantys verslo subjektai, visų pirma smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, turėtų galimybę naudotis ankstyvojo perspėjimo sistema – viena arba keliomis perspėjimo priemonėmis, kurios sudarytų sąlygas padėti jiems nustatyti kylančius finansinius sunkumus, dėl kurių galėtų atsirasti nemokumo tikimybė, ir įspėti šiuos subjektus, kad būtina skubiai imtis veiksmų (toliau – ankstyvojo perspėjimo sistema).

Pažymėtina, kad Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) disponuoja didelės apimties duomenimis apie verslo subjektus, įskaitant subjektus, galimai susiduriančius su finansiniais sunkumais ir dėl to kylančia nemokumo tikimybe. Šių duomenų analizė galėtų būti pritaikyta ankstyvojo perspėjimo sistemos įgyvendinimui nustatant smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus, susiduriančius su finansiniais sunkumais. Dėl šios priežasties Nutarimo projekte siūloma pavesti VMI užtikrinti informacinių technologijų priemonės,

¹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. pasitarimo sprendimo (protokolas Nr. 28, 1 klausimas) 1 priedas.

leisiančios nustatyti finansinių sunkumų patiriančius smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus ir apie tai juos informuoti, sukūrimą.

Atsižvelgiant į tai, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sričiai priskirtas konkurencingumo didinimas, kuris apima palankios verslui aplinkos kūrimą, įmonių teisę, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrą, Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija būtų atsakinga už konsultacijų finansinių sunkumų patiriantiems smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams teikimo organizavimą.

Nutarimo projektu taip pat siūloma pavesti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) teikti Europos Komisijai Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 29 straipsnyje nurodytus duomenis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymu ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymu, Tarnybai priskirta funkcija rinkti, tvarkyti ir skelbti informaciją apie nemokumo administravimo procesus, todėl Nutarimo projektu siūloma perkelti Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 29 straipsnio nuostatas, įpareigojančias Tarnybą kiekvienais metais teikti nustatytus nemokumo procesų duomenis Europos Komisijai pagal jos patvirtintą duomenų pateikimo formą.

Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą, papildytas Nemokumo ir restruktūrizavimo direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo planas Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS) bei pateikta atitikties lentelė.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko 2020 m. liepos 29 d. pavedimą Nr. S-3317, 2020 m. rugsėjo 2 d. raštu Nr. 16.3-41E-3-3511 pateikė galimus ankstyvojo perspėjimo sistemos įgyvendinimo modelius – dvi ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio įgyvendinimo alternatyvas (pridedama). Atsižvelgdami į tai, kad siūloma antroji ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio alternatyva būtų tik formalus Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 3 straipsnio įgyvendinimas, pritariame Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlomai pirmajai ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio alternatyvai, kaip optimaliam ankstyvojo perspėjimo sistemos sukūrimo Lietuvoje variantui.

Pažymėtina, kad pirmojo ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio preliminaros išlaidos 170 000 Eur, iš kurių dalis išlaidų – 95 000 EUR – būtų padengiama 2020–2021 m. įgyvendinant Ateities ekonomikos DNR plano³ 1 priede nurodyto veiksmo „Bendradarbybės centrų „Spiečių“ plėtra ir tikslinių verslo kompetencijų ugdymas“ koncepciją. Pateiktame ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio aprašyme nurodoma, kad verslo diagnostikos įrankio, e-mokymosi platformos sukūrimas ir dalis mentorų išlaikymo kaštų 2021 m. būtų padengiama įgyvendinant aukščiau nurodytą Ateities ekonomikos DNR plano veiksmą. Tačiau ankstyvojo perspėjimo sistemos efektyviam įgyvendinimui ir tęstinumui užtikrinti reikalingas nuolatinis finansavimas, todėl pritariame Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, kad šiai funkcijai vykdyti reikalingas papildomas finansavimas.

Kartu Ekonomikos ir inovacijų ministerija atkreipė dėmesį, kad konsultacijų finansinių sunkumų patiriantiems smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams teikimo organizavimo funkcija būtų nauja Ekonomikos ir inovacijų ministerijos funkcija, dėl ko turėtų būti keičiami jos nuostatai ir tiesiogiai konsultacijas vykdydiančios institucijos VŠĮ „Versli Lietuva“ įstatatai. Pažymėtina, kad funkcija, skirta padėti verslui išsaugoti mokumą, priskirtina konkurencingumo didinimui, kuris apima palankios verslui aplinkos kūrimą, smulkiojo ir vidutinio verslo palaikymą, plėtrą ir kitus su

³ Pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. pasitarime (pasitarimo protokolas Nr. 28).

įmonių verslumu susijusius aspektus, t. y. priskirtina esamai Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sričiai, todėl svarstytina, ar tikrai būtina keisti atitinkamų institucijų nuostatus ir įstatus.

Taip pat pažymėtina, kad institucijų atsakomybių sritys turėtų būti nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl šių priežasčių:

- pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymą institucijos užtikrina funkcijų, kurios joms pavestos teisės aktais, įgyvendinimą, ;
- ankstyvojo perspėjimo sistemos modelio sukūrimas perkelia Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 3 straipsnio nuostatas ir tinkamą šių nuostatų įgyvendinimą vertins Europos Komisija. Todėl institucijų atsakomybės turėtų būti apibrėžiamos teisės akte, kurio nuostatos bus pateikiamos Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelėje.

Pastebėtina, kad Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos nuostatos į nacionalinę teisę turi būti perkeltos iki 2021 m. liepos 17 d., t. y. ankstyvojo perspėjimo sistema jau turi veikti kitų metų liepos mėnesį. Šios direktyvos nuostatos tinkamam įgyvendinimui (sukurti informacinių technologijų priemonę, pasirinkti ir reglamentuoti konsultavimo modelį) turi būti skiriama pakankamai laiko, todėl Nutarimo projektas turėtų būti priimtas anksčiau nei direktyvos perkėlimo data.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento (direktorė Ingrida Muckutė, tel. (8 5) 239 0164) Audito, turto vertinimo ir nemokumo valdymo skyriaus (vedėja Siuzana Ščerbina-Dalibagienė, tel. (8 5) 239 0052) patarėja Rasa Stanislovaitienė, tel. (8 5) 219 4423.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Atitikties lentelė, 4 lapai.
4. Suinteresuotų institucijų pastabos, 1 lapas.
5. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2020 m. rugsėjo 2 d. raštas Nr. 16.3-41E-3-3511, 13 lapų.